

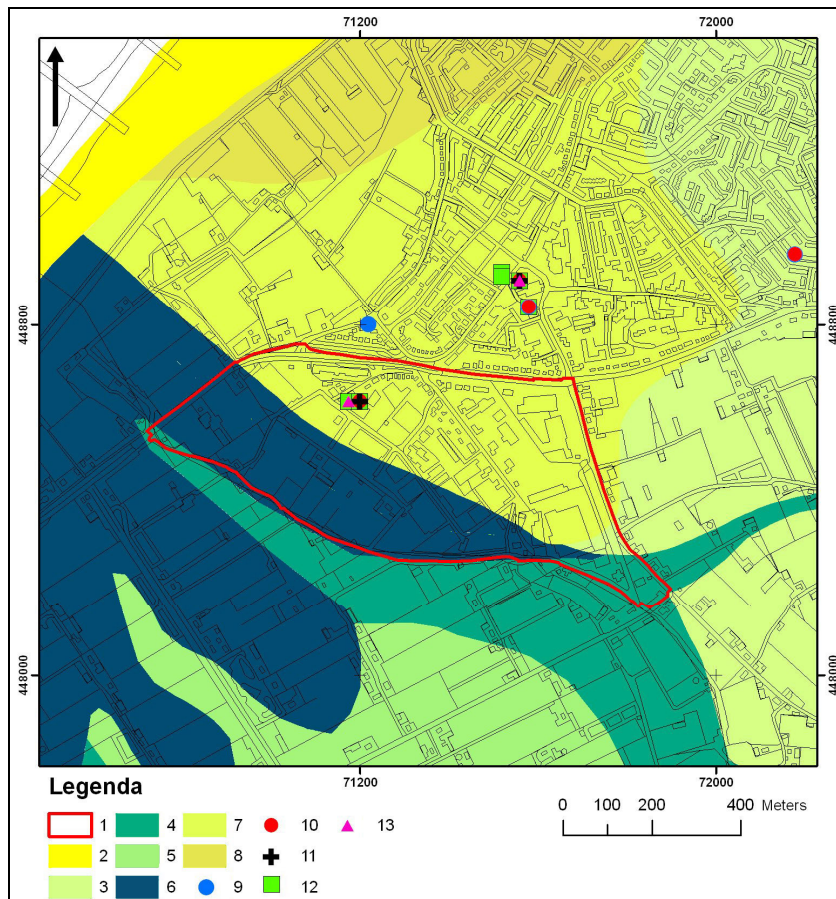
Cultuurhistorie

1. Archeologie

1.1 Bestaande situatie

Het plangebied *Vlotlaan* ligt geologisch gezien op twee verschillende ondergronden. In het noordoostelijk deel van het plangebied zijn Duin- en strandzanden aanwezig. Deze zijn gevormd op dekafzettingen die vanuit de Gantel (een getijdegeul) in de laatste drie eeuwen vóór de jaartelling in het Westland zijn afgezet (Afzettingen van Duinkerke I). In de diepere ondergrond bevinden zich Oude Duinen waarop in het Neolithicum, de Late Steentijd, werd gewoond.

Binnen het zuidwestelijk deel zijn geulafzettingen van Duinkerke III aanwezig. Deze afzettingen hebben in de twaalfde eeuw na Chr. de oudere afzettingen opgeruimd (*afb. 1*).

Afb. 1: het plangebied met bekende archeologische vindplaatsen weergegeven op de geologische ondergrond. Legenda: 1. Begrenzing plangebied; 2. Jonge Duinen; 3. Dekafzettingen van Duinkerke IIIa op dekafzettingen van Duinkerke I op Hollandveen op Oude Duinen; 4. Geulafzettingen van Duinkerke IIIa op Oude Duinen; 5. Dekafzettingen van Duinkerke IIIb op geulafzettingen van Duinkerke IIIa op Oude Duinen; 6. Geulafzettingen van Duinkerke IIIb op Oude Duinen; 7. Oude Duinen op dekafzettingen van Duinkerke I op Hollandveen op Oude Duinen; 8. Oude Duinen op Hollandveen op Oude Duinen; 9. Vindplaats IJzertijd; 10. Vindplaats Romeinse tijd; 11. Vindplaats Vroege Middeleeuwen; 12. Vindplaats Middeleeuwen; 13. Vindplaats Nieuwe tijd.

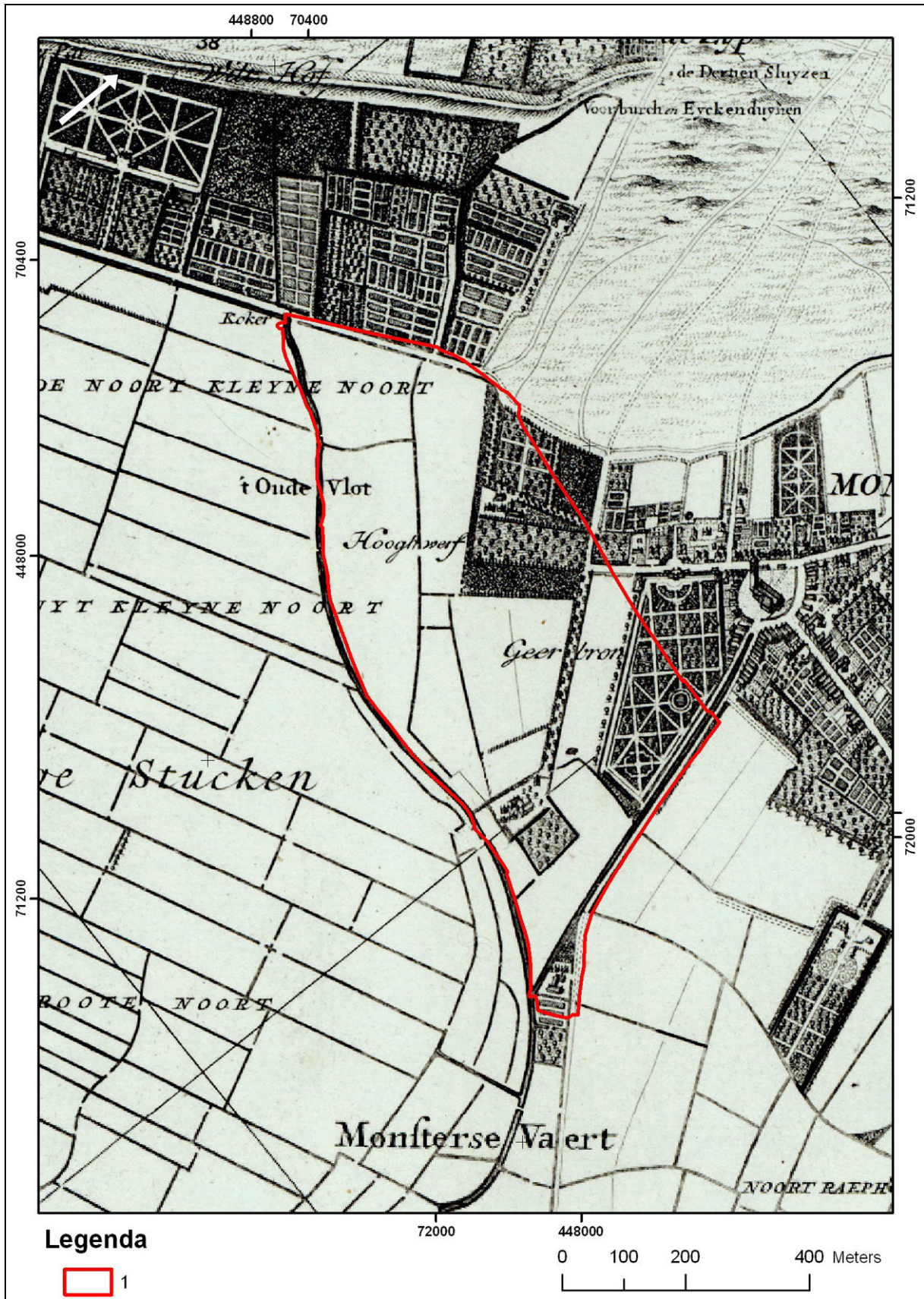
De strand- en duinafzettingen in het noordelijke deel van het plangebied zijn vanaf de Late Steentijd tot in de Nieuwe tijd een aantrekkelijk vestigingsgebied geweest. Ten noorden van het plangebied zijn op verschillende plaatsen sporen uit het deze periodes aangetroffen (*afb. 1*). Ook binnen het plangebied, zoals op de *Hoogwerf*, zijn vondsten vanaf de Midden-IJzertijd tot en met de Nieuwe tijd bekend. De *Hoogwerf* wordt, naast twee andere boerderijen, tevens afgebeeld op de kaart van Kruikius uit 1712 (*afb. 2*). Het terrein van de meest zuidelijk gelegen boerderij is in de eerste helft van de 20^e eeuw 40 tot 70 cm opgehoogd met duinzand.

Er is binnen het plangebied geen sprake van afgegeeste gronden.

1.2 Beleid en onderzoek

Als gevolg van het Verdrag van Valetta, dat in 1998 door het Nederlandse parlement is goedgekeurd, stellen rijk en provincie zich op het standpunt dat in het ruimtelijk beleid zorgvuldig met het archeologische erfgoed in de bodem moet worden omgegaan. Dit betekent dat in gebieden waar archeologische waarden voorkomen of waar ter zake reële verwachtingen bestaan, met (eventueel) aanwezige archeologische waarden rekening moet worden gehouden. De bescherming van het archeologisch erfgoed dient in het bestemmingsplan een regeling te krijgen, net als andere in een bestemmingsplan op te nemen en te beschermen belangen. Voor het bestemmingsplan geldt als norm de eis van een goede ruimtelijke ordening. Dit betekent dat het belang van het archeologisch erfgoed mee dient te tellen bij de beoordeling en afweging van alle bij die goede ruimtelijke ordening spelende belangen.

De beleidsuitgangspunten zijn op rijksniveau neergelegd in onder meer de Cultuurnota 2005 - 2008, de Nota Belvédère en het interimbeleid archeologie 2002. Wat de provincie Zuid-Holland betreft wordt verwezen naar de archeologische waardenkaart van de Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland regio Delfland en Schieland, waarop binnen het plangebied het noordoostelijke deel de kwalificatie "hoge tot zeer hoge kans op archeologische sporen" van toepassing is. Het zuidwestelijke deel van het plangebied heeft de kwalificatie "lage kans op archeologische sporen". In de Nota Planbeoordeling 2003 en de Nota Regels voor Ruimte 2005 is geregeld hoe de provincie wil dat met deze terreinen in de ruimtelijke ordening wordt omgegaan. De consequentie hiervan is dat door de provincie een aanlegvergunning voor grondroerende activiteiten in het noordoostelijke deel plangebied wordt vereist. De gemeente Westland werkt momenteel aan het opstellen van een beleidsnota gemeentelijke archeologie.

Afb. 2: de begrenzing van het plangebied ingetekend op de kaart van Kruikius uit 1712.

1.3 Gewenste ontwikkeling

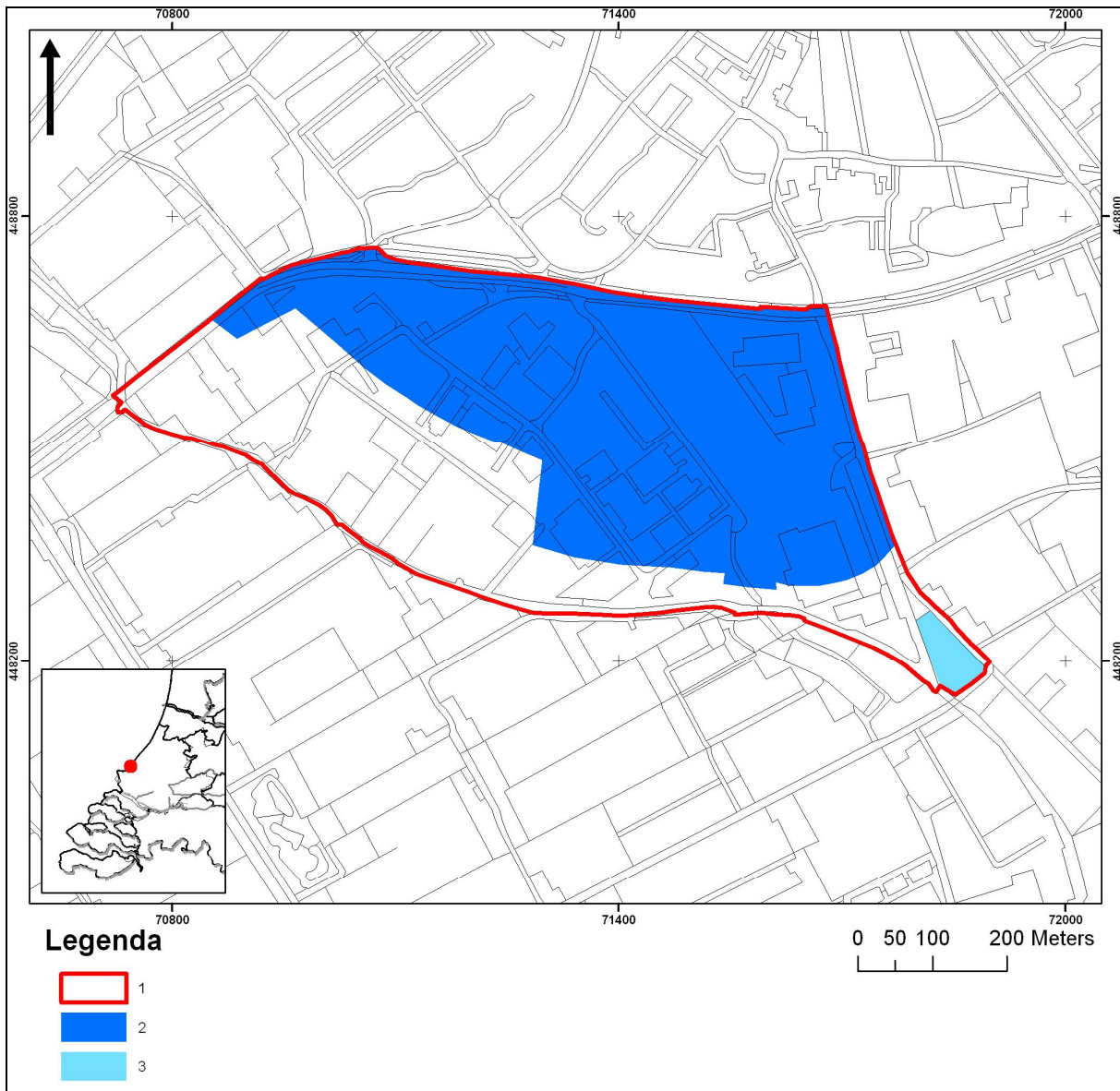
In en rondom het plangebied komen archeologische sporen en vondsten in de bodem voor. Bovendien geldt voor het noordoostelijke deel van het plangebied een zeer hoge kans op het aantreffen van nog onbekende archeologische sporen. De diepte waarop deze sporen kunnen worden verwacht, is echter wisselend.

Binnen het plangebied speelt de aanwezigheid en de dikte van de opgevaaren gronden een belangrijke rol in het afdekken van eventueel aanwezige archeologische sporen. In het plangebied is op één plaats sprake van opgevaaren grond. Voor dit gebied geldt dat verstoring van de bovenste 60 cm geen rol van betekenis speelt in het verstoren van eventueel aanwezige oudheidkundige sporen.

In de rest van het plangebied is geen sprake van opgevaaren grond, waardoor eventueel aanwezige archeologische resten dicht aan het oppervlak liggen. Voor dit gebied geldt dat verstoring van de bodem dieper dan 40 cm het risico met zich meebrengt dat er oudheidkundige resten worden beschadigd.

Om de archeologische waarden niet ongezien te laten verstoren dient een deel van het plangebied onder een aanlegvergunning te worden gebracht. Verstoring van de bovengrond is echter niet overal in het plangebied even ingrijpend. Op afb. 3 is te zien tot welke diepte verstoring van de bovengrond geen effecten heeft op eventueel dieper liggende archeologische waarden. Voor verstoring tot die diepte behoeft in betreffende gebieden dan ook geen aanlegvergunning te worden aangevraagd. Voor grondroerende activiteiten in de twee onderscheiden deelgebieden is pas een aanlegvergunning voor bodemverstorende activiteiten verplicht indien deze verstoringen dieper reiken dan respectievelijk 40 cm of 60 cm.

Een deel van het plangebied heeft geen medebestemming archeologisch waardevol gebied gekregen. Dit deel heeft op afb. 3 geen kleurcodering gekregen. Voor dit deel van het plangebied is geen aanlegvergunning voor bodemverstorende activiteiten verplicht.

Afb. 3: plangebied met terreinen met de medebestemming "archeologisch waardevol gebied". Voor bodemverstorende activiteiten is een aanlegvergunning verplicht indien binnen de deelgebieden dieper wordt gegraven dan is aangegeven. Dat deel van het plangebied dat geen kleurcodering heeft gekregen (wit op de kaart) heeft geen medebestemming "archeologisch waardevol gebied".
 Legenda: **1.** Begrenzing plangebied; **2.** Aanlegvergunning verplicht bij bodemverstoring dieper dan 40 cm; **3.** Aanlegvergunning verplicht bij bodemverstoring dieper dan 60 cm.

1.4 Conclusie

In het plangebied bestaan onvoldoende mogelijkheden om vooruitlopend op de realisatie van het bestemmingsplan de eventueel aanwezige archeologische waarden te karteren, te begrenzen en te waarderen. Om de zorgvuldigheid van de omgang met archeologische waarden overeenkomstig het doel van het Verdrag van Valleta te waarborgen, krijgt in het bestemmingsplan met het oog hierop een deel van het plangebied de medebestemming "archeologisch waardevol gebied". Binnen deze bestemming is het bouwen en het uitvoeren van andere werken en werkzaamheden ten behoeve van de beoogde ontwikkeling aan een aanlegvergunningstelsel gebonden (afb. 3). In de belangenafweging die aan het verlenen van de aanlegvergunning ten grondslag zal liggen, wordt het belang van het archeologisch erfgoed overeenkomstig het doel van het Verdrag van Valletta meegewogen. Dit kan ertoe leiden dat eisen worden gesteld aan de uitvoering van de werkzaamheden om het belang van archeologisch erfgoed zoveel mogelijk recht te doen. Het is de enige oplossing om het bestemmingsplan te realiseren en zorgvuldig om te gaan met archeologische waarden. Behoud *ex situ* zal door de ingreep alleen na voorafgaand archeologisch onderzoek worden toegestaan, zodat documentatie van de vindplaatsen en berging en opslag van de vondsten worden gewaarborgd. In voorkomende gevallen dat vindplaatsen geheel of gedeeltelijk kunnen worden gespaard, zal het archeologisch erfgoed zoveel mogelijk worden ingepakt en afgedekt.

De eindconclusie is dat het belang van het aanwezige archeologische erfgoed in het onderhavige bestemmingsplan door voorafgaand aan en gedurende verstoringen de genoemde maatregelen te treffen in het bestemmingsplan is gewaarborgd en dat daarmee het bestemmingsplan voor het aspect archeologie voldoet aan de eis van een goede ruimtelijke ordening.

Voorschriften

Artikel ... ARCHEOLOGISCH WAARDEVOL GEBIED (medebestemming)

Doeleindenomschrijving

1. De op de plankaart als ARCHEOLOGISCH WAARDEVOL GEBIED (MEDEBESTEMMING) aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de bescherming van en het onderzoek naar archeologische waarden.

Bouw- en andere gebruiksbepalingen

2. In afwijking van het overigens in deze voorschriften bepaalde ten aanzien van het bouwen en ander gebruik krachtens de andere bestemmingen van deze gronden, mogen de gronden als bedoeld in lid 1, uitsluitend worden bebouwd en gebruikt ten dienste van de in lid 1 vermelde doeleinden.

Vrijstelling bouwen en ander gebruik samenvallende bestemmingen

3. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd, met toepassing van artikel 25 (Procedurebepalingen), vrijstelling te verlenen van het bepaalde in: lid 2, ten behoeve van het bouwen en ander gebruik krachtens de andere bestemmingen van deze gronden, mits mede op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat de betreffende archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad. Vrijstelling is niet vereist, indien:

- a. op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat op de betrokken locatie geen archeologische waarden aanwezig zijn;
- b. het bouwplan betrekking heeft op vervanging van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte niet wordt uitgebreid en de bestaande fundering wordt benut.

Aanlegvergunningplicht

4. Het is verboden op of in de gronden als bedoeld in lid 1, zonder of in afwijking van een schriftelijke vergunning van burgemeester en wethouders (aanlegvergunning) de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden uit te voeren:

- a. grondwerken dieper dan de in afb. 3 aangegeven diepte, waartoe worden gerekend het ophogen, afgraven, woelen, mengen, diep ploegen, egaliseren en ontginnen van gronden, alsmede het vergraven, wegruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren en het aanleggen van drainage;
- b. het verlagen en verhogen van het waterpeil;
- c. het aanleggen of rooien van bos of boomgaard, waarbij stobben worden verwijderd;
- d. het aanleggen van ondergrondse transport-, energie-, of telecommunicatieleidingen en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur
- e. het aanleggen en verwijderen van verhardingen ten behoeve van wegen, paden, parkeergelegenheden en andere oppervlakteverhardingen.

Toelaatbaarheid werken en werkzaamheden

5. De werken en werkzaamheden als bedoeld in lid 4, zijn slechts toelaatbaar, indien daardoor de archeologische waarden niet onevenredig worden of kunnen worden geschaad, hetgeen mede op basis van archeologisch onderzoek dient te zijn aangetoond.

Uitzonderingen aanlegvergunningplicht

6. Het in lid 4 vervatte verbod geldt niet voor het uitvoeren van de volgende werken en werkzaamheden:

- a. werken en werkzaamheden in het kader van het normale beheer en onderhoud;
- b. werken en werkzaamheden, waarmee is of mag worden begonnen ten tijde van het van kracht worden van het plan;
- c. werken en werkzaamheden die archeologisch onderzoek betreffen of daarop zijn gericht;

- d. werken en werkzaamheden op en in gronden waarvan op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat er geen archeologische waarden aanwezig zijn;
- e. werken en werkzaamheden als bedoeld in lid 4, bij d, voor zover daarvoor een bouwvergunning is vereist;
- f. werken en werkzaamheden, die mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende aanlegvergunning of ontgrondingsvergunning.

Voorschriften bij aanlegvergunning

7. Voorzover de in lid 4 bedoelde werken en werkzaamheden dan wel de directe of indirecte gevolgen daarvan kunnen leiden tot een verstoring van archeologische waarden, kunnen aan de vergunning de volgende voorschriften worden verbonden:

- a. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen ter bescherming van de archeologische waarden;
- b. de verplichting tot het doen van opgravingen;
- c. de verplichting tot het laten begeleiden van de uitvoering van de werken en werkzaamheden door een deskundige betreffende archeologische monumentenzorg die voldoet aan de door burgemeester en wethouders bij vergunning te stellen kwalificaties.

Rapportageplicht vaststelling archeologische waarde

8. Een in lid 3 bedoelde vrijstelling of een in lid 4 bedoelde aanlegvergunning wordt niet verleend dan nadat de aanvrager een rapport heeft overgelegd, waarin de archeologische waarde van het terrein waar de aangevraagde bouw- of gebruiksactiviteiten respectievelijk werken of werkzaamheden zullen plaatsvinden, naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate is vastgesteld.

Adviesplicht bij vrijstelling en aanlegvergunning

9. Alvorens een in lid 3 bedoelde vrijstelling of een in lid 4 bedoelde aanlegvergunning te verlenen, winnen burgemeester en wethouders advies in van de gemeentelijke archeoloog of provinciaal archeoloog omtrent de vraag of door de voorgenomen bouw- en andere gebruiksactiviteiten en werken en werkzaamheden de archeologische waarden niet onevenredig worden geschaad en omtrent de eventueel te stellen voorwaarden. Bij negatief advies van de gemeentelijke archeoloog kan vrijstelling of aanlegvergunning slechts worden verleend nadat van gedeputeerde staten een verklaring van geen bezwaar is ontvangen.

Wijzigingsbevoegdheid

10. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd, met toepassing van artikel 25 (Procedurebepalingen), het plan te wijzigen door op de plankaart:

- a. de aanwijzing "Archeologisch waardevol gebied (medebestemming)" geheel of gedeeltelijk te verwijderen, indien op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat in de betreffende gronden geen archeologische waarden aanwezig of meer aanwezig zijn;
- b. de aanwijzing "Archeologisch waardevol gebied (medebestemming)" alsnog toe te kennen aan gronden, indien uit archeologisch onderzoek blijkt dat de begrenzing van de gronden met deze medebestemming, gelet op ter plaatse aanwezige archeologische waarden, aanpassing behoeft.

BEGRIPSBEPALINGEN

Archeologisch onderzoek

Onderzoek verricht door of namens een dienst of instelling die over een opgravingsvergunning beschikt.